

Köşeyazısı ve pornografi

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Bu ilişkiyi pornografinin yalnızca bilinen anlamı içinde aramak yanıltıcıdır; çünkü, salt cinselliğin belli bir çıplaklık içinde gösterilmesi olmadığı

gibi, pornografi, tezahürü yalnızca cinsellikle sınırlı bir kavram da değildir.

Bataille, Nietzsche sonrası felsefenin yirminci yüzyıldaki bu sancılı ve bir ölçüde de cerahatli beyni, erotizm kuramını geliştirirken belli bir köşetaşı yerleştirmiş ve bu olgunun gerçekleşebilmesinin ancak belli bir `boşlukla' belli bir `yoklukla' mümkün olabileceğini vurgulamıştır. Herhangi bir bilinç cinselliği kurmaya, düşünmeye, yaşamaya başladığında eğer cinsel nesne kendisini olanca çıplaklığıyla ortaya koyamıyor, sergileyemiyorsa o noktada doğan ve etkinleşen erotizmdir. O nedenle erotizm bir ölçüde olanaksıza, bir ölçüde yitime, bir ölçüde eksikliğe ve yoksunluğa dayanır.

Oysa pornografi çırılçıplaklık halidir. Eğer cinsel nesne kendisini tüm boyutlarıyla gösterebiliyorsa, onu yaşayan özneye arasında hiçbir mesafe kalmamışsa, her şey apaçıkça erotizm kaybolmuş, pornografi başlamıştır. Üstelik bu yalnızca cinsellikle sınırlı bir olgu da değildir. Pornografi, uzaklık kavramının yittiği, içiçe geçişlerin başladığı, gizliliğin ortadan kalktığı her noktada kendisini gösterecektir. Kaldı ki pornografinin varlığı yalnızca iradi bir tüketime bağlı değildir; insanlar pornografiye maruz kalabilirler. Eğer kişi, kendisini ötekine karşı koruyabileceği bir alanın yok oluşunu engelleyemiyorsa, kişi eğer bir başkasının mahremiyetine girmeye zorlanıyorsa, bir başkasının yaşama tercihini benimsemeye doğru sürükleniyorsa açıkça pornografiye maruz kalıyor demektir.

Bu anlamda, yalnız Türkiye değil, hemen tüm dünya pornografinin egemenleştiği bir dönemden geçmektedir. Günlük hayatlarımız ayaklar altındadır ve artık hiçbir saklının kalmadığı rahatlıkla söylenebilir. İşin kötüsü hayatını açan biz değil; istemediğimiz halde hayatlar bize açılmaktadır. Uzaklarda aramaya gerek yok: cep telefonlarıyla ortalık yerde yapılan konuşmalar neresinden bakılırsa bakılsın pornografiktir. Üçüncü şahıs bir başkasının mahremiyetine zorla ortak edilmektedir; üçüncü şahıs, kendisiyle başkaları arasına koymak istediği sınırın zorla elinden alınışını yaşamaktadır.

Kısacası, özel hayatın teşhiriyle `temayüz' eden pornografi günümüzde basını da teslim almış ve boğmuştur. İnsanlar büyük bir iştahla yapıp ettiklerini, özel ilişkilerini, yiyip içtiklerini, çoluk çocuklarını, kişisel ve kimseyi ilgilendirmeyecek serüvenlerini okura anlatmakta, daha doğrusu dayatmaktadırlar. Magazin olarak da nitelendirilebilecek yaklaşımlar o sınırı çoktan aşmış, gerçek bir pornografinin çıplaklığına ve tecavüz gücüne ulaşmıştır.

Elbette, yazı bütün bir dünyayı kapsar ve dünyanın bütününden daha fazla bir şeydir. Fakat, herhangi bir kalem etkinliğinin `yazı'ya dönüşebilmesi bir dizi olguyu gereksinir. Onların başında da o `uzaklık' ve `gizlilik' denilen şey gelir. Yazı, soğuk, dışlayan, yalnızca varlara değil daha çok yoklara dayanan bir şeydir; çünkü, unutulmamalıdır ki bir yazı içerdiklerinden çok yok saydıklarıyla vardır; anımsattıklarından çok unutturduklarıyla gelişir. Bu anlamıyla yazı erotik bir olgudur. Bunun en temel koşulu da yazının ve onu üreten bilincin olgular, nesnel ve kavramlar arasında ya nesnel ya da bir kozmik bir varoluşsal ilişki kurmasıdır.

Söz konusu gazete yazısı olunca genellikle birinci, ama `yazı' olunca da kesinkes ikinci kategori geçerlidir. Oysa, şimdi `köşelerde' çıkan yazılarda ne birisi bulunmaktadır ne de öteki. Torunlar, yenilen kaymaklar, çocukların kakaları, çişleri anlatılmakta, ilkel ve kaba bir `ben' tutkusundan öteye geçilmemekte, hepsinden kötüsü habire akıl satılıp okurla bir samimiyet kurulmaya çalışılmaktadır. Gerçekten de en kötüsü budur: Çünkü, samimiyet bir tecavüzdür, her türden sınırın ortadan kaldırılmasıdır ve pornografinin doğrudan kendisidir. Okura `cepheden' seslenmek, onunla paylaşmak yanıltır. Sanıldığığının tersine, okuru belli bir mesafede tutmak bir iktidar tesisi değildir; iktidar o samimiyetin içinde gizlidir. Çünkü, samimiyet vurguladığı anda hiyerarşiyi de getirecektir.

Kısacası, basın, pornografiye batmıştır. Bunda kuşku yok ve bu ürperticidir ama pornografinin `satış'la olan ilişkisini anımsayanlar bu ürpertinin bir dehşete dönüştüğünü hayretle göreceklerdir.